

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Ziolecka

SSO Ewa Taberska (spr.)

SSO Bożena Ziółkowska

Protokolant st. sekr. sąd. Aleksandra Kamińska

Przy udziale Arkadiusza Dzikowskiego Prokuratora Prokuratury Okręgowej
w Poznaniu

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2017 r.

sprawy **M. M.**

oskarżonego o czyny z art. 280 § 1 kk i inne

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Gnieźnie

z dnia 20 stycznia 2017 r. - sygn. akt II K 366/16

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu
w Gnieźnie do ponownego rozpoznania.

Bożena Ziółkowska Małgorzata Ziolecka Ewa Taberska

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gnieźnie, wyrokiem z dnia 20 stycznia 2017 roku sygn. akt II K 366/16:

- uznał M. M. za winnego przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. i art. 204 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. i za to, na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności.**
- uznał M. M. za winnego przestępstwa z art. 282 k.k. i art. 204 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.
- uznał M. M. za winnego przestępstwa z art. 282 k.k. i art. 204 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.
- uznał M. M. za winnego przestępstwa z art. 282 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k..
- ustalając, że czyny przypisane oskarżonemu M. M. w punktach 2., 3. i 4. wyroku stanowią ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k. na podstawie art. 282 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i w zw. z art. 91 § 1 k.k. oraz w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu za ten ciąg przestępstw **karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.**

6. uznał M. M. za winnego czynu zarzucanego mu w punkcie IV przyjmując, że stanowi on przestępstwo z art. 191 § 1 k.k., popełnionego w sposób w nim opisany z tą jedynie zmianą, że przyjął iż ww.. działał wspólnie i w porozumieniu z T. K. i za to, na podstawie art. 191 § 1 k.k. wymierzył mu **karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności**.

7. uznał M. M. za winnego czynu zarzucanego mu w punkcie VI, tj. za winnego przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnionego w sposób w nim opisany z tą jedynie zmianą, że przyjął, iż ww. działał wspólnie i w porozumieniu z T. K. i za to, na podstawie art. 282 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu **karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności**.

8. na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. i w zw. z art. 91 § 2 k.k. wymierzone oskarżonemu w punktach: 1, 5, 6 i 7 wyroku kary jednostkowe pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu **karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności**, na poczet której na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył okres pozbawienia wolności w sprawie od dnia 18 marca 2016 roku.

9. na podstawie art. 41a § 1 i 4 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych M. A., F. F., A. Ł., D. Y., A. D. (2) i N. A. na odległość mniejszą niż 20 (dwadzieścia) metrów oraz zakazu kontaktowania się z nimi w jakikolwiek sposób przez okres 6 (sześciu) lat oraz orzekł o kosztach sądowych K. 796 - 800

Apelację od tego wyroku złożył prokurator. K. 816

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Prokuratora okazała się jak najbardziej zasadna i celowa i doprowadziła do uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku wskazany w apelacji okazał się niemożliwy do dokonania przez Sąd Okręgowy, albowiem oskarżony, mimo iż prawidłowo zawiadomiony, nie stawiał się na rozprawę odwoławczą i nie mógł zająć stanowiska co do kary jednostkowej proponowanej przez prokuratora za przestępstwo opisane w punkcie 1, natomiast obrońca oskarżonego oświadczył, iż nie ma kontaktu z oskarżonym.

Jakkolwiek bowiem na wstępie należy się zgodzić z Sądem I instancji, iż zgromadzony w niniejszym postępowaniu materiał dowodowy wystarcza zarówno do przypisania oskarżonemu winy jak i sprawstwa zarzucanych mu czynów, a w szczególności, iż Sąd II instancji zgodził się ze stanowiskiem Sądu I instancji wyrażonym w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że zachowanie oskarżonego M. M. wyczerpało znamiona wszystkich przypisanych mu przestępstw, to jednak Sąd Odwoławczy uznał, iż zarzut wskazany w apelacji okazał się w pełni uzasadniony i musiał doprowadzić do uchylecia zaskarżonego wyroku.

Lektura niniejszych akt, a w szczególności wynikającego z protokołu rozprawy z dnia 20 stycznia 2017 r. (k. 791 - 795), złożonego przez oskarżonego M. M. i jego obrońcę wniosku o zaniechanie przeprowadzania postępowania dowodowego i wydanie wyroku skazującego, jednoznacznie pokazuje, iż rzeczywiście Sąd I instancji wydając zaskarżony wyrok bez przeprowadzania rozprawy uwzględniając uzgodniony z Prokuratorem wniosek złożony w trybie art. 387 § 1 k.p.k. orzekł z obrazą prawa karnego materialnego, co do kary jednostkowej w punkcie 1 wyroku, która za przestępstwo m.in. z kwalifikacją prawną z art. 280 § 1 kk nie mogła być niższa od 2 lat pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy w motywach zaskarżonego wyroku dostrzegł zresztą ów fakt, na co wskazuje następujący fragment uzasadnienia: „Tymczasem uwadze Sądu – podobnie zresztą jak i oskarżyciela - umknął fakt, że czyn z art. 280 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. i art. 204 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. zagrożony jest karą nie niższą niż kara 2 lat pozbawienia wolności, albowiem podstawę prawną wymiaru kary w ww. sytuacji stanowi przepis art. 280 § 1 k.k. Tym samym również uwzględnienie przez Sąd wniosku o wydanie wyroku skazującego na podstawie art. 387 § 1 k.p.k. w zakresie, w jakim prokurator i oskarżony wnieśli o wymierzenie za ww. czyn kary 1 roku i 3 miesięcy

pozbawienia wolności było niedopuszczalne, Sąd winien był zaś wniosek o przytoczonej wyżej treści zmodyfikować przy udziale i za zgodą stron.”

Należy zaś podkreślić, iż instytucje prawne przewidziane w art. 335 k.p.k. i w art. 387 k.p.k., są określane w judykaturze i doktrynie jako tzw. „dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej”, przy czym w pierwszym przypadku chodzi o skazanie oskarżonego na wniosek Prokuratora bez przeprowadzenia rozprawy, zaś w drugim – na wniosek oskarżonego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego. Oba te uregulowania, chociaż pod pewnymi względami różnią się, to jednak w każdym przypadku przewidują, że wniosek o skazanie jest dla danego sądu wiążący, jeżeli go podzieli i zdecyduje o skazaniu oskarżonego bez przeprowadzenia rozprawy (art. 335 § 1 k.p.k.) lub bez przeprowadzania postępowania dowodowego (art. 387 § 1 k.p.k.)

Odnosząc to do realiów niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż Sądu I instancji postąpił wprawdzie zgodnie ze złożonymi wnioskami stron, lecz obraził prawo karne materialne wymierzając jedną z kar jednostkowych pozbawienia wolności poniżej ustawowego progu zagrożenia za przestępstwo z art. 280 § 1 kk.

Sąd Okręgowy natomiast mógłby procedować w sposób reformatoryjny podwyższając do 2 lat pozbawienia wolności jedną z kar jednostkowych tylko wówczas, gdyby na rozprawie odwoławczą stawili się oskarżony M. M. i jego obrońca i tylko wówczas gdyby wyrazili oni zgodę na zmianę zaskarżonego wyroku w sposób zaproponowany przez prokuratora.

Taki konsensus nie mógł zostać jednak osiągnięty, albowiem oskarżony nie stawił się na rozprawę, a jego obrońca oświadczył, że nie ma z oskarżonym żadnego kontaktu.

Sąd Okręgowy zatem nie mógł zmienić porozumienia, w tym przypadku na niekorzyść oskarżonego, nawet mimo tego, że to porozumienie jest niezgodne z obowiązującym prawem karnym materialnym.

Należy przy tym wskazać, że jednym z warunków uwzględnienia przez Sąd wniosku o wydanie wyroku skazującego na podstawie art. 387 § 1 k.p.k. jest stwierdzenie, iż wniosek ten odpowiada przepisom prawa materialnego, tj. że zawarta w nim propozycja konsensualnego zakończenia postępowania czyni zadość obowiązującym normom prawa karnego materialnego. Jeśli zaś treść porozumienia zawartego pomiędzy prokuratorem a oskarżonym warunków tych nie spełnia powinnością Sądu jest dążenie do stosownej modyfikacji wniosku, a gdy nie jest to możliwe jego nieuwzględnienia.

W zaistniałej sytuacji procesowej z uwagi na uchybienie jakiego dopuścił się Sąd rozpoznając przedmiotową sprawę celowe było zatem wywiedzenie przez oskarżyciela publicznego apelacji od wyroku z dnia 20 stycznia 2017 roku w zakresie wyżej wskazanym i złożenie wniosku alternatywnego o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w celu umożliwienia wydania wyroku, tak aby jego treść odpowiadała również przepisom prawa karnego materialnego.

Zdaniem Sądu Okręgowego przy ponownym rozpoznaniu sprawy nie ma żadnych przeszkód do ponownego rozważenia przez strony i Sąd Rejonowy wydania wyroku na rozprawie w trybie art. 387 kpk.

Bożena Ziółkowska Małgorzata Ziółcka Ewa Taberska